

CYNGOR SIR YNYS MON / ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL

PWYLLGOR:	Pwyllgor Safonau
DYDDIAD:	13 Rhagfyr 2023
TEITL YR ADRODDIAD:	Adolygiad gan y Pwyllgor Safonau o sampl o Gofrestrau Buddiannau aelodau etholedig
DIBEN YR ADRODDIAD:	Cynghorir y Pwyllgor ar y broses y dylid ei dilyn
ADRODDIAD GAN:	Mared Wyn Yaxley Cyfreithiwr – Llywodraethu Corfforaethol mwycs@ynysmon.llyw.cymru
SWYDDOG CYSWLLT:	Lynn Ball Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor) / Swyddog Monitro lbxcs@ynysmon.llyw.cymru 01248 752586

1. CYFLWYNIAD A CHEFNDIR

- 1.1 Fel rhan o'i raglen gwaith ar gyfer 2023-2024, penderfynodd y Pwyllgor Safonau gynnal adolygiad o sampl o gofrestrau buddiannau aelodau etholedig, er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth gyda [Chod Ymddygiad y Cyngor ar gyfer Aelodau](#)
- 1.2 Cwblheir yr adolygiadau gan 5 aelod annibynnol y Pwyllgor.
- 1.3 Anfonodd y Pwyllgor Safonau ohebiaeth at holl aelodau etholedig y Cyngor ar 27 Hydref 2023 yn eu cynghori o fwriad y Pwyllgor. Mae copi wedi'i atodi yn **Atodiad 1**.
- 1.4 Mae Cadeirydd y Pwyllgor Safonau hefyd wedi cynghori Arweinyddion Grwpiau o'i fwriad mewn cyfarfod â nhw ar ddechrau mis Hydref.

2. Y SEFYLLFA BRESENNOL

- 2.1 Trafodwyd y broses i'w dilyn ar gyfer adolygiadau, a sut i ddethol y sampl, mewn cyfarfod anffurfiol o'r Pwyllgor Safonau ar 15 Tachwedd 2023.

2.2 Y sampl:

- 2.2.1 Penderfynwyd y bydd y sampl yn cynnwys 20 Aelod. Bydd pob aelod annibynnol o'r Pwyllgor yn adolygu manylion 4 aelod.
- 2.2.2 Bydd y sampl yn cael ei ddethol ar sail cydbwysedd gwleidyddol, fel a ganlyn:

Enw'r blaid (“ plaid eich Cynghorydd ”):	Cyfanswm aelodau'r grŵp:	Ar sail 20 adolygiad, cyfanswm yr aelodau fydd yn cael eu hadolygu:
Plaid Cymru / The Party of Wales	21	12
Annibynwyr Môn	7	4
Y Grŵp Annibynnol	4	2 (talgrynwyd o 2.2)
Welsh Labour / Llafur Cymru	3	2 (talgrynwyd o 1.7)
Cyfanswm	35	20

2.2.3 Bydd Cofrestrau pob Arweinydd Grŵp yn cael eu hadolygu. Bydd yr aelod(au) eraill yn y Grŵp y bydd eu cofrestr yn cael ei hadolygu, yn cael eu dethol ar hap.

2.3 Y broses:

2.3.1 Ar gais blaenorol aelodau'r Pwyllgor Safonau, cyflwynwyd Nodyn Cyngori i'r Pwyllgor Safonau yn ei gyfarfod anffurfiol ar 15 Tachwedd 2023. Cymeradwywyd y Nodyn Cyngor gan y Pwyllgor. Mae copi o'r Nodyn Cyngor wedi'i atodi yn **Atodiad 2** yr adroddiad hwn. Bydd pob adolygwr yn dilyn y broses yn y Nodyn Cyngor wrth gwblhau eu hadolygiadau, er mwyn sicrhau cysondeb agwedd.

3. CAMAU NESAF

- 3.1 Mae'r broses ar gyfer dewis yr aelodau etholedig ar gyfer yr adolygiad wedi'i chwblhau drwy ddefnyddio cyfarpar dewis ar hap. Ni fydd enwau'r aelodau hynny sydd wedi cael eu dewis ar gyfer adolygiad yn cael eu datgelu'n gyhoeddus gan y Pwyllgor Safonau.
- 3.2 Bydd pob aelod annibynnol o'r Pwyllgor Safonau'n cael gwybod enwau'r aelodau hynny y byddant yn cynnal adolygiad yn eu cylch.
- 3.3 Bydd y Pwyllgor Safonau'n cael cyfarfod anffurfiol cyn cwblhau'r adolygiadau er mwyn trafod y broses. Fel arfer, bydd y broses yn dilyn y Nodyn Cyngor.
- 3.4 Bydd yr adolygiadau'n cael eu cynnal fel ymarferion unigol h.y. bydd pob aelod ar y Pwyllgor Safonau'n derbyn enwau'r Aelodau hynny y byddant yn cynnal adolygiad yn eu cylch, a byddant yn eu cwblhau'n annibynnol, ac fel ymarferiad ar y bwrdd gwaith.
- 3.5 Bydd gohebiaeth bellach yn cael ei hanfon at yr holl aelodau etholedig er mwyn eu cynghori ynghylch bwriad y Pwyllgor Safonau mewn perthynas â'r adolygiadau. Bydd copi o'r Nodyn Cyngor y bydd aelodau'r Pwyllgor Safonau'n ei ddilyn hefyd yn cael ei anfon at yr aelodau etholedig er gwybodaeth.
- 3.6 Bydd canfyddiadau bob adolygwr yn cael eu cyflwyno, fel yr argymhellir yn rhan C y Nodyn Cyngori. Cynigir bod dogfen ar wahân yn cael ei pharatoi yn nodi crynodeb o'r canfyddiadau (ar fformat tabl) ar gyfer bob aelod etholedig.
- 3.7 Ar ddiwedd yr ymarferiad, bydd adroddiad cyffredinol (heb ddatgelu unrhyw enwau) yn cael ei rannu gyda phob Aelod gyda'r gobaith y bydd hyn yn ffordd o rannu arfer da a chydabod materion sydd angen ymdrin â nhw'n gyffredinol. Bydd hefyd yn gyfle i'r Pwyllgor Safonau gynnig ei syniadau ar gyfer gwelliannau.

4. ARGYMHELLIAD

4.1 Gofynnir i'r Pwyllgor Safonau nodi cynnwys yr adroddiad hwn a phob atodiad perthnasol.

ATODIAD / ENCLOSURE 1

From: Cyfraith/Law <cyfraith@ynysmon.llyw.cymru>

Sent: 27 October 2023 16:10

To: Geraint A. Bebb <GeraintAplfanBebb@ynysmon.llyw.cymru>; Non Dafydd <NonDafydd@ynysmon.llyw.cymru>; Paul Ellis <PaulEllis@ynysmon.llyw.cymru>; Jeff M. Evans <JeffEvans@ynysmon.llyw.cymru>; Neville Evans <NevilleEvans@ynysmon.llyw.cymru>; Douglas M. Fowle <DouglasMFowle@ynysmon.llyw.cymru>; Glyn Haynes <GlynHaynes@ynysmon.llyw.cymru>; Trefor Lloyd Hughes <TreforHughes@ynysmon.llyw.cymru>; Aled M. Jones <AledJones@ynysmon.llyw.cymru>; Carwyn Elias Jones <CarwynEliasJones@ynysmon.llyw.cymru>; Dyfed W. Jones <DyfedJones@ynysmon.llyw.cymru>; Gwilym Jones <GwilymJones@ynysmon.llyw.cymru>; John I. Jones <JohnIJones@ynysmon.llyw.cymru>; Robert Llewelyn Jones <RobertJones@ynysmon.llyw.cymru>; Jackie Lewis <JackieLewis@ynysmon.llyw.cymru>; Llinos Medi <LlinosMedi@ynysmon.llyw.cymru>; Euryr Morris <EuryrMorris@ynysmon.llyw.cymru>; Pip O'Neill <PipO'Neill@ynysmon.llyw.cymru>; Derek Owen <DerekOwen@ynysmon.llyw.cymru>; Llio A. Owen <LlioAOwen@ynysmon.llyw.cymru>; Gary Pritchard <garypritchard@ynysmon.llyw.cymru>; Dylan Rees <DylanRees@ynysmon.llyw.cymru>; Alun Roberts <AlunRoberts3@ynysmon.llyw.cymru>; Dafydd Roberts <DafyddRoberts4@ynysmon.llyw.cymru>; Keith R. Roberts <KeithRoberts@ynysmon.llyw.cymru>; Margaret M. Roberts <MargaretRoberts2@ynysmon.llyw.cymru>; Nicola Roberts <NicolaRoberts@ynysmon.llyw.cymru>; Ken Taylor <KenTaylor@ynysmon.llyw.cymru>; Dafydd Rhys Thomas <DafyddRhysThomas@ynysmon.llyw.cymru>; Alwen P. Watkin <AlwenPWatkin@ynysmon.llyw.cymru>; Ieuan Williams <IeuanWilliams@ynysmon.llyw.cymru>; Robin W. Williams <RobinWilliams@ynysmon.llyw.cymru>; Sonia Williams <SoniaWilliams2@ynysmon.llyw.cymru>; Liz Wood <LizWood@ynysmon.llyw.cymru>; Arfon Wyn <ArfonWyn@ynysmon.llyw.cymru>; John R. Jones <JohnJones@ynysmon.llyw.cymru>; Dyfan Sion <DyfanSion@ynysmon.llyw.cymru>; Hyfforddiant / Training <Hyfforddiant@ynysmon.llyw.cymru>

Cc: John R. Jones <JohnJones@ynysmon.llyw.cymru>

Subject: Adolygiad o'r Cofrestrau Datgan Diddordeb gan y Pwyllgor Safonau / Review of the Registers of Interests by the Standards Committee

Annwyl Aelodau,

Fel y gwyddoch, mae'n fwiad gan y Pwyllgor Safonau gynnal adolygiad o Gofrestrau Diddordebau Aelodau Etholedig y Cyngor Sir eleni. Rhoddwyd rhag-rybudd am hyn wrth drafod Rhaglen Waith y Pwyllgor ar gyfer 2023/2024 fel rhan o'r Adroddiad Blynyddol 2022/2023; rwyf hefyd wedi atgoffa Arweinyddion y Grwpiau o'r bwriad hwn yn fy nghyfarfod hefo nhw ar ddechrau'r mis.

Cyn cynnal yr adolygiad, rhoddir cyfle i Aelodau edrych ar eu manylion yn y Cofrestrau a'u gwirio er mwyn sicrhau eu bod yn gyflawn ac yn gywir. Byddwch yn gwerthfawrogi bod y Cod yn mynnu bod rhaid rhoi gwybod am unrhyw newid i ddiddordebau sydd wedi eu cofrestru o fewn 28 diwrnod i chi ddod yn ymwybodol o'r newid, beth bynnag.

Mae 3 Cofrestr ar gael i'w gweld ar-lein ar gyfer pob Cynghorydd, sef

- Cofrestr Sefydlog ar gyfer datganiadau diddordeb yn cynnwys manylion cyflogaeth ac aelodaeth o grwpiau neu fudiadau;
- Cofrestr datganiadau mewn cyfarfodydd, a
- Cofrestr Rhoddion a Lletygarwch.

Os am weld eich Cofrestrau chi, dilynnwch y ddolen [hon](#) ac yna dewis eich tudalen bywgraffiad chi o'r rhestr o Gynghorwr ar wefan y Cyngor. Unwaith byddwch ar eich tudalen bersonol ar y wefan, mae'r Cofrestrau yn ymddangos o dan y pennawd "Mwy o wybodaeth am y cynghorydd yma".

ATODIAD / ENCLOSURE 1

Byddwn yn ddiolchgar petaech yn gwirio'r hyn rydych wedi ei gofnodi yn y Cofrestrau a'u diweddaru os yn briodol.

- Mae'n hanfodol fod yr holl ddiweddariadau i'r Gofrestr Sefydlog a'r Gofrestr Rhoddion a Lletygarwch yn cael eu diweddaru drwy'r system ModGov; gallwch gael mynediad [yma](#). Mae gwybodaeth ynghylch sut i lenwi ac addasu eich Cofrestrau ar gael yn y [Canllaw](#) yma.
- Bydd angen gwneud unrhyw ddiweddariadau i'r Gofrestr o ddatganiadau diddordeb mewn cyfarfodydd drwy'r Adain Bwyllgorau (system bapur ydi hon).

Er gwybodaeth gefndirol bellach, gallwch ystyried y [Nodyn Briffio ar Ddiddordebau Personol a Rhagfarnol](#) (a rannwyd efo Aelodau yn flaenorol).

Yn ogystal â'r 3 Cofrestr, bydd y Pwyllgor Safonau hefyd yn adolygu:

- Cofnod hyfforddiant Aelodau;
- Bywgraffiadau'r Aelodau ar y wefan;
- Adroddiadau Blynyddol Aelodau; ac
- Aelodaeth yr Aelodau o gyrff allanol gan gynnwys eu presenoldeb mewn cyfarfodydd a'r broses ar gyfer bwydo nôl.

Bwriad y Pwyllgor Safonau ydi cynnal yr adolygiadau yma fel ymarfer unigol h.y. bydd pob aelod ar y Pwyllgor Safonau yn derbyn enwau'r Aelodau bydd disgwyl iddyn nhw eu hadolygu. Ni fydd Cofrestrau pob Aelod yn cael eu hadolygu; y bwriad yw cynnal adolygiad o sampl ymysg y 35 Aelod Etholedig cyfredol. Bydd aelodau'r Pwyllgor Safonau yn cynnal yr adolygiadau ar eu cyfrifiaduron yn unigol. Ar ddiwedd yr ymarferiad, bydd adroddiad cyffredinol (heb enwau yn cael eu nodi) yn cael ei rhannu hefo'r holl Aelodau yn y gobaith bydd hyn yn ffordd o rannu arfer dda rhwng Aelodau a chynnig syniadau am welliannau.

Byddaf mewn cysylltiad pellach er mwyn cadarnhau pryd fydd yr Adolygiadau yn cychwyn. Y bwriad ar hyn o bryd yw dechrau ar y gwaith ganol / ddiwedd mis Tachwedd.

Cofion,

John R Jones
Cadeirydd y Pwyllgor Safonau

Dear Member,

As you know, it is the intention of the Standards Committee to conduct a review of the Registers of Interests for County Council Elected Members this year. Notice of this was given when discussing the Committee's Work Programme for 2023/2024 as part of its Annual Report for 2022/2023; I have also reminded Group Leaders of this intention when I met with them at the beginning of the month.

Before the review is conducted, Members are given the opportunity to look at their details in the Registers and check them in order to ensure that they are complete and accurate. You will appreciate that the Code requires you to update any change to your registered interests within 28 days of you becoming aware of the change, in any event.

There are 3 Registers available online for each Member, namely

- The Standing Register for declaring interests including employment details and the membership of any groups or organisations;

ATODIAD / ENCLOSURE 1

- The Register of declarations at meeting and
- The Gifts and Hospitality Register.

In order to view your Registers, follow [this link](#) and then select your biography page from the list of Councillors on the Council's website. Once you are on your personal page on the website, the Registers appear under the heading of "More information about this councillor".

I would be grateful if you could check your records in the Registers and update them if necessary.

- It is essential that all updates to the Standing Register and the Register of Gifts and Hospitality are made through the ModGov system; you can get access [here](#). Directions for completing and updating your online Registers can be seen on this [Guidance](#).
- Any updates to the Register of declarations of interests made in meetings must be made through the Committees Section (this is a paper system).

For further background information, you can review the [Briefing Note on Personal and Prejudicial Interests](#) (which has already been shared with Members).

As well as the 3 Registers, the Standards Committee will also review:

- Members' training records;
- Members' biographies on the website;
- Members' Annual Reports; and
- Members' membership of outside bodies, including their attendance at meetings and the feedback process.

The Standards Committee intends to conduct these reviews as an individual exercise i.e. every member on the Standards Committee will receive the names of those Members that they are to review. Not all Members' Registers will be reviewed; the intention is to review a sample amongst the 35 current Elected Members. The members of the Standards Committee will conduct the review on their laptops individually. At the end of the exercise, a general report (no names will be identified) will be shared with all the Members in the hope that this will be a means of sharing good practice amongst Members and proposing ideas for improvements.

I will be in further contact so as to advise you of the start date for the Reviews. The intention at the moment is to begin the work towards the middle / end of November.

Regards,

John R Jones
Chair of the Standards Committee

Adain Gyfreithiol

Cyngor Sir Ynys Môn
Swyddfeydd y Cyngor
Llangefni
Ynys Môn

Legal Section

Isle of Anglesey County Council
Council Offices
Llangefni
Isle of Anglesey

ATODIAD / ENCLOSURE 1

LL77 7TW
cyfraith@ynysmon.llyw.cymru
Ffôn: 01248752590

LL77 7TW
cyfraith@anglesey.gov.wales
Tel: 01248 752590

Ysgrifennwch ataf yn
Gymraeg neu Saesneg

Please write to me in
Welsh or English

Croeso i chi ddelio gyda'r Cyngor yn Gymraeg neu'n Saesneg. Cewch yr un safon o wasaneth yn y ddwy iaith.

You are welcome to deal with the Council in both languages. You will receive the same standard of service in both languages.

PWYLLGOR SAFONAU: ADOLYGIAD O GOFRESTRAU DIDDORDEBAU AELODAU ETHOLEDIG A CHYFETHOLEDIG – NODYN CYNGOR AR FETHODOLEG

Gofynnwyd i chi gynnal adolygiad o Gofrestrau Diddordebau aelodau etholedig a chyfetholedig. Paratowyd y nodyn hwn er mwyn eich cynorthwyo gyda'r broses honno drwy fanylu ar y dogfennau sydd angen eu hadolygu, y math o wybodaeth y bydd angen i chi ei chasglu drwy edrych ar y dogfennau hynny a'r dull ar gyfer adrodd ar eich canfyddiadau.

A. DOGFENNAU I'W HADOLYGU

Y dogfennau i'w hadolygu yn ystod yr ymarferiad hwn yw:-

1. Y Gofrestr Sefydlog o Ddiddordebau

- Mae'r gyfraith a Chod Ymddygiad y Cyngor yn ei gwneud yn ofynnol i gynghorwyr ac aelodau cyfetholedig sy'n pleidleisio ddatgan a chofnodi diddordebau personol.
- Mae'r Gofrestr Sefydlog o Ddiddordebau ar gael ar-lein ar gyfer pob Aelod ar eu tudalen bywgraffiad personol.
- Wrth adolygu'r Gofrestr Sefydlog, bydd rhaid i chi ystyried hefyd y rhestr o aelodau o gyrff allanol, fel y caiff ei [gofnodi gan y Cyngor ar gyfer pob Aelod](#), a [tudalen bywgraffiad yr aelod](#) er mwyn croesgyfeirio'r rhain gyda'r wybodaeth y mae'r Aelod wedi'i gynnwys ar eu Cofrestr Sefydlog.

2. Y Gofrestr o Ddatganiadau o Ddiddordeb mewn Cyfarfodydd

- Mae'r Gofrestr hon yn cynnwys ffurflenni papur sy'n cael eu cwblhau gan bob Aelod sy'n datgan naill ai ddiddordeb personol neu ddiddordeb personol sy'n rhagfarnu mewn perthynas ag eitem a drafodwyd mewn cyfarfod. Gallwch ofyn am gopiâu papur llawn o 'Ffurflenni Datganiadau mewn Cyfarfodydd' drwy gysylltu â'r Adain Bwyllgorau (Gwasanaeth Democrataidd).
- Mae'r wybodaeth a gofnodwyd ar y ffurflenni'n cael ei chopio i [tudalen bywgraffiad yr Aelod](#) perthnasol a'i chynnwys o dan y pennawd "Mwy o wybodaeth am y cynghorydd yma" drwy glicio ar "Datganiadau mewn cyfarfodydd". Bydd angen i chi adolygu'r adran hon ar gyfer pob Aelod.
- Yna, bydd angen i chi groesgyfeirio'r wybodaeth a gofnodwyd yn y datganiad gyda Chofnodion y cyfarfod perthnasol. Gellir dod o hyd Gofnodion yr holl gyfarfodydd [yma](#).

3. Y Gofrestr Rhoddion a Lletygarwch

- Mae'r [Gofrestr Rhoddion a Lletygarwch](#) ar gyfer pob Aelod ar gael ar-lein i'r cyhoedd ei harchwilio.
- Mae'r Pwyllgor Safonau wedi paratoi a chylchredeg [nodyn briffio](#) i Aelodau ynglŷn â chwestiynau a ofynnir yn aml am roddion a lletygarwch a dylech ei ddarllen er mwyn eich cynorthwyo gyda'r adolygiad.

4. Cofnodion Hyfforddi Aelodau

- Mae'r adain Adnoddau Dynol yn cadw ac yn cynhyrchu cofnod o'r holl hyfforddiant corfforaethol gaiff ei gwblhau gan yr Aelodau.
- Yn ogystal, mae gofyn i Aelodau gwblhau cofnod ar-lein o'r holl ddigwyddiadau Hyfforddi a fynychwyd ganddynt. Mae'r wybodaeth hon ar dudalen bywgraffiad yr Aelod perthnasol ac wedi'i chynnwys o dan y pennawd "Mwy o wybodaeth am y cynghorydd yma" drwy glicio ar "Hyfforddiant". Bydd angen i chi adolygu'r adran hon ar gyfer pob Aelod.

5. Adroddiadau Blynyddol

- Aelodau etholedig yn unig sy'n paratoi Adroddiad Blynyddol.

- Nid oes rheidrwydd ar unrhyw Aelod i gwblhau Adroddiad Blynyddol; fodd bynnag, mae'n ofynnol bod y Cyngor Sir yn cyhoeddi unrhyw Adroddiad Blynyddol gaiff ei gwblhau gan Aelod.
- Mae doler i Adroddiad Blynyddol pob Aelod wedi'i chynnwys ar [dudalen bywgraffiad yr Aelod](#) o dan y pennawd "Gwybodaeth ychwanegol" drwy glicio ar "Adroddiadau Blynyddol Aelodau". Bydd angen i chi adolygu'r adran hon ar gyfer pob Aelod.

B. BETH SYDD ANGEN EI ADOLYGU?

1. Y Gofrestr Sefydlog

- 1.1 Mae angen cwblhau'r Gofrestr hon o fewn 28 diwrnod i'r aelod gael ei ethol ac yna ei diweddarau (ar-lein) pan ac os bydd newidiadau'n digwydd. Anfonir llythyr blynyddol at bob Aelod i'w hatgoffa o'r gofyniad yn y Cod Ymddygiad sy'n disgwyl i Aelodau ddiweddarau'r Gofrestr hon o fewn 28 diwrnod o unrhyw newid perthnasol i'r diddordebau perthnasol.
→ Gwiriwch pryd cafodd y Gofrestr ei diweddarau ddiwethaf (mae'r manylion ar y Gofrestr ei hun).
- 1.2 Rhaid i Aelodau sicrhau bod digon o wybodaeth yn cael ei chynnwys ynghylch Rhan 1 – Diddordebau Ariannol.
Nid oes gofyn ar Aelod i gynnwys cyfeiriad postio eu cartref yn eu Cofrestr o Ddiddordebau; bydd cynnwys manylion cyffredinol am yr eiddo yn ddigonol.
→ Gwiriwch bod yr adran hon wedi'i chwblhau'n foddhaol. A oes unrhyw beth yn aneglur?
- 1.3 Yn ogystal, rhaid i'r Aelodau sicrhau bod gwybodaeth ddigonol yn cael ei gynnwys yn Rhan 2 - Diddordebau Eraill. Mae angen nodi enw'r corff / sefydliad yn llawn (dim talfyriadau) ac mae'n rhaid cwblhau'r golofn ar y dde (gan nodi statws yr unigolyn ar y corff hwnnw) hefyd.
→ Gwiriwch fod yr adran hon wedi'i chwblhau'n foddhaol. A oes unrhyw beth yn aneglur? A ddefnyddiwyd talfyriadau?
- 1.4 Rhaid i aelodau sicrhau eu bod yn rhoi llinell drwy flychau amherthnasol neu eu bod yn ysgrifennu "dim", "na", "amherthnasol".
→ Gwiriwch nad oes unrhyw flwch yn cael ei adael yn wag – naill ai mae angen gwybodaeth sylweddol neu gadarnhad nad oes angen cynnwys gwybodaeth yn yr adran honno.
- 1.5 Dylai'r rhestr o aelodaeth o gyrff allanol, a gofnodir gan y Cyngor ar gyfer pob Aelod, (mae'r ddolen i'r rhestr hon yn A1 uchod) fod yr un peth â'r hyn sydd wedi'i gynnwys gan yr Aelod ar eu Cofrestr Sefydlog
→ Gwiriwch a oes unrhyw anghysondebau rhwng y rhestr sy'n cael ei darparu gan y Cyngor a'r rhestr y mae'r Aelod wedi'i chynnwys ar y Gofrestr.
- 1.6 Dylai'r wybodaeth berthnasol sy'n ymddangos ar Gofrestr Diddordebau'r Aelod fod yr un fath â'r wybodaeth ar dudalen bywgraffiad yr Aelod.
→ A oes unrhyw wybodaeth ar [dudalen bywgraffiad yr Aelod](#) nad yw'n cyfateb â'r wybodaeth ar eu Cofrestr Sefydlog?
- 1.7 Mae'r broses ar gyfer cwblhau a diwygio'r Gofrestr Sefydlog o Ddiddordebau yn cynnwys Aelodau'n mewnbwnnu eu manylion drwy eu tudalen bersonol oddi mewn tudalen gartref MyDemocracy. Mae cyfarwyddiadau ar sut mae gwneud hyn wedi eu cynnwys mewn canllaw "Sut i ddiweddarau eich cofrestr o ddiddordeb" sydd ar gael [yma](#).
Mae'r bylchau sydd wedi eu cynnwys ar y Gofrestr yn dilyn yr hyn sydd wedi eu rhestru yn y Cod Ymddygiad fel y materion mae'n ofynnol i Aelodau eu cynnwys ar eu dogfennau Cyn-Gofrestru.

- Ydi'r broses yn glir? Oes gennych chi awgrymiadau sut gellir gwella'r broses?
→Ydi'r Canllaw yn hawdd ei ddeall? Oes gennych chi awgrymiadau sut gellir gwella'r Canllaw?

2. Y Gofrestr Datgan Diddordebau mewn Cyfarfodydd

- 2.1 Yn gyffredinol, ac fel mater o egwyddor, dylai'r ffurflenni datganiad papur (a gedwir gan yr adain Pwyllgorau (Gwasanaeth Democrataidd) ar ôl iddynt gael eu llenwi gan yr Aelod) sefyll ar eu pen eu hunain er mwyn i'r cyhoedd ddeall y diddordeb a sut mae'n berthnasol i'r eitem ar y rhaglen, y cysylltiad â'r eitem honno, ac a yw'n ddiddordeb personol neu'n ddiddordeb personol sy'n rhagfarnu, sy'n golygu fod rhaid i'r Aelod adael y cyfarfod o ganlyniad.
→ Gwiriwch a gafodd y ffurflen ei llenwi'n gyflawn ac mewn ffordd sy'n gwneud synnwyr i unrhyw un sy'n ei darllen (h.y. aelodau o'r cyhoedd sydd ddim yn meddu ar wybodaeth neu arbenigedd penodol mewn perthynas â'r Cod Ymddygiad a'i ofynion)?
→ A oes digon o wybodaeth ynglŷn â'r diddordeb a sut mae'n berthnasol i'r eitem ar y Rhaglen?
- 2.2 A oes unrhyw arwydd bod yr Aelodau yn cael anhawster i wahaniaethu rhwng datgan diddordebau personol (lle y byddai hawl ganddynt i aros yn y cyfarfod) a datgan diddordebau personol sy'n rhagfarnu (lle mae'n ofynnol iddynt adael y cyfarfod)? Neu a yw Aelodau'n datgan diddordebau yn ddiangen ac yn rhy ofalus?
→ Ystyriwch, ar sail y ffeithiau y mae'r Aelod wedi'u datgan / y manylion sydd wedi'u cynnwys yn y Rhaglen, Adroddiadau a'r Cofnodion, a oedd y datganiad yn bersonol neu'n bersonol a rhagfarnus. A yw eich barn yn debyg i'r hyn a fynegodd yr Aelod?
- 2.3 Adolygwch y Cofnodion ar gyfer y cyfarfod lle y gwnaed y datganiad i ganfod a yw'r Cofnodion hynny'n cadarnhau'r wybodaeth sydd wedi'i chynnwys ar y ffurflen bapur.
→ Gwiriwch fod y Cofnodion yn cadarnhau (a) bod datganiad o ddiddordeb wedi'i wneud, (b) a oedd y diddordeb hwnnw yn bersonol neu'n bersonol a rhagfarnus, a (c) os yw'n rhagfarnus, bod yr Aelod wedi gadael y cyfarfod ar gyfer yr eitem honno.
- 2.4 → A oes unrhyw enghreifftiau ble mae Aelodau wedi datgan diddordeb mewn cyfarfodydd ond wedi anghofio llenwi'r ffurflen datgan diddordeb mewn cyfarfodydd?
- 2.5 → Ydych chi'n dymuno awgrymu unrhyw newidiadau i'r ffurflen datgan diddordeb mewn cyfarfodydd er mwyn cynorthwyo Aelodau neu ei gwneud yn fwy eglur a/neu tryloyw i'r cyhoedd?
- 2.6 Proses bapur ydi'r broses ar gyfer cofrestru datganiadau a wneir mewn cyfarfodydd. Rhaid i bob Aelod gwblhau ffurflen bapur sy'n cadarnhau'r datganiad llafar a wnaethpwyd mewn cyfarfod; mae'r ffurflen yn cynnwys atgoffwyr er mwyn sicrhau bod pob Aelod yn darparu'r wybodaeth angenrheidiol yn unol â gofynion y Cod Ymddygiad. Rhaid i'r Aelod ddarparu'r ffurflen bapur i swyddog o fewn yr adain Pwyllgorau (Gwasanaeth Democrataidd). Bydd y swyddog o'r adain Pwyllgorau'n mewnbynnu gwybodaeth yr Aelod ar y Gofrestr ar-lein.
→Ydi'r broses yn glir? Oes gennych chi awgrymiadau sut gellir gwella'r broses?
→ Ydi'r Canllaw yn hawdd ei ddeall? Oes gennych chi awgrymiadau sut gellir gwella'r Canllaw?

3. Y Gofrestr Rhoddion a Lletygarwch

- 3.1 Rhaid gwneud datganiadau o fewn 28 diwrnod i dderbyn unrhyw rodd neu letygarwch sy'n uwch na'r terfyn o £20. Gofynnir i chi adolygu'r cofrestrïadau er mwyn penderfynu a ydynt yn cydymffurfio â gofyniad y Cod / y wybodaeth a geir yn y nodyn briffio (y cyfeirir ato yn A3

uchod).

→ Gwiriwch a yw'r Aelod wedi cynnwys digon o wybodaeth am yr eitem?

→ A yw'r Aelod wedi cofrestru'r rhodd/lletygarwch a dderbyniwyd mewn modd amserol?

→ Allwch chi awgrymu unrhyw welliannau neu gyngor pellach sydd angen ei ddarparu i'r Aelodau mewn perthynas â rhoddion/lletygarwch?

3.2 Y broses ar gyfer cofrestru unrhyw rodd neu letygarwch a dderbynir ydi drwy Aelodau'n mewnbynnu'r manylion drwy eu tudalen gartref MyDemocracy.

→ Ydi'r broses yn glir? Oes gennyh chi awgrymiadau sut gellir gwella'r broses?

4. Cofnodion Hyfforddiant Aelodau

4.1 Adolygwch y cofnod papur a ddarperir gan Adnoddau Dynol a'i gymharu â'r wybodaeth ar dudalen fywgraffiad yr Aelod.

→ A yw'r wybodaeth yn y ddau yn gyson?

4.2 → Ystyriwch faint o sesiynau hyfforddi y mae'r Aelod wedi'u mynychu o gymharu â nifer y sesiynau y gwahoddwyd nhw i'w mynychu.

4.3 → A oes sesiynau hyfforddi penodol y mae'r Aelod wedi methu â'u mynychu sy'n achosi pryder penodol?

5. Adroddiadau Blynyddol

5.1 → A yw'r Aelod wedi llunio Adroddiad Blynyddol ar gyfer y cyfnod perthnasol?

5.2 → A yw'r wybodaeth yn yr Adroddiad Blynyddol yn gyflawn? A yw'n cydymffurfio â'r wybodaeth a gofnodir ar gyfer yr Aelod yn rhywle arall e.e. rhestr aelodau o gyrrff allanol, cofnod hyfforddiant ayb ?

C. ADRODD AR EICH CANFYDDIADAU

1. Awgrymir eich bod yn adrodd ar eich canfyddiadau drwy ddefnyddio tabl gyda'r penawdau a ganlyn:

ADOLYGYDD	AELOD	COFRESTR SEFYDLOG DATGAN DIDDORDEBAU	DATGANIADAU MEWN CYFARFODYDD	RHODDION A LLETYGARWCH	HYFFORDDIANT	ADRODDIAD BLYNYDDOL

2. Y wybodaeth a gaiff ei chynnwys o dan bob pennawd fydd yr 'atebion' i'r cwestiynau hynny a ofynnwyd yn **B** uchod, wrth ystyried y dogfennau y cyfeirir atynt yn **A** uchod.

3. Cewch gynnwys unrhyw wybodaeth / sylwadau pellach nad ydynt wedi'u crybwyll neu y cyfeiriwyd atynt yn y Nodyn Cyngori hwn. Paratowyd y nodyn hwn ar ffurf canllawiau yn unig ac nid yw wedi'i gynllunio i gyfyngu ar y modd yr ydych yn cynnal yr adolygiad.

4. Os, yn dilyn cynnal yr adolygiad, yr ydych angen gwybodaeth neu fanylion pellach, cysylltwch yn uniongyrchol â'r Aelod perthnasol ar bob cyfrif.

Paratowyd gan y Swyddog Monitro
Medi 2023